VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

HE rajat ylittävää sähköistä tunnistamista, luottamuspalveluita ja eurooppalaista digitaalista identiteettiä koskevaa EU:n asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi (HE 17/2026 vp)

LAURA KOLINEN, NEUVOTTELEVA VIRKAMIES
HALLINTOVALIOKUNTA
18.05.2026

Eurooppalainen digitaalisen identiteetin lompakko

1. Sähköinen tunnistautuminen
2. Sähköisten todistusten hallinta
3. Sähköinen allekirjoittaminen

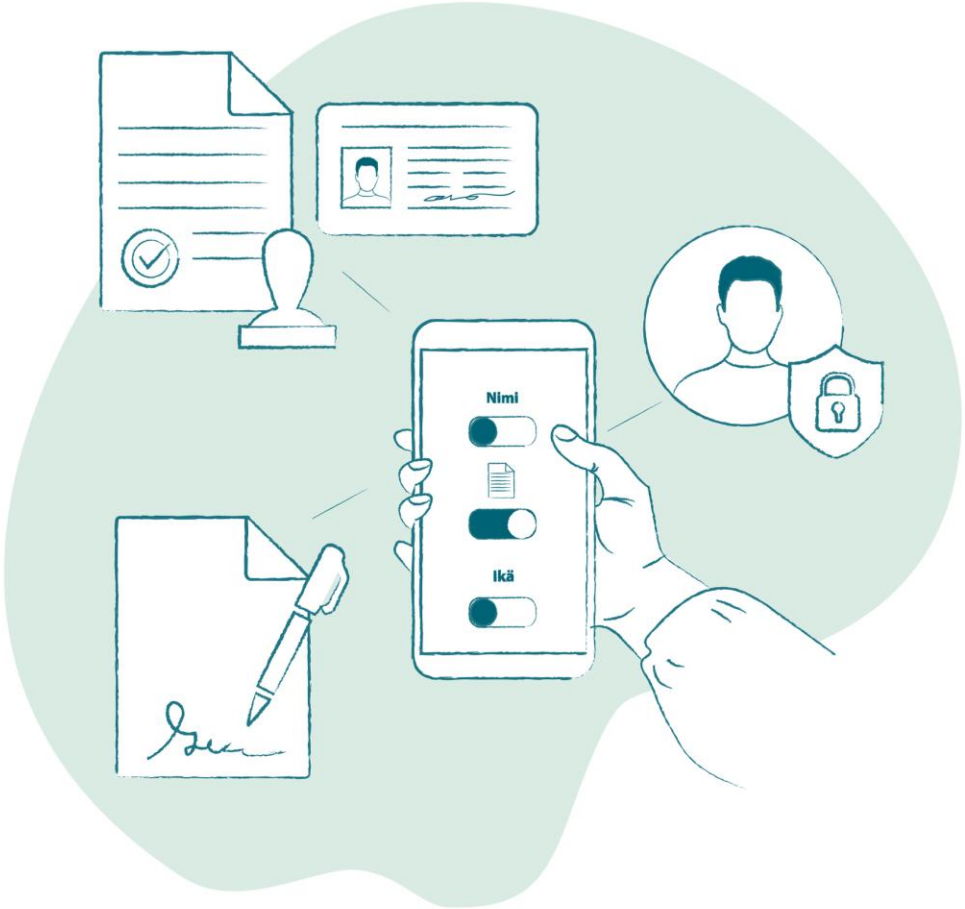

Sääntelykokonaisuus

eIDAS-asetus

- Komission asetus
- Komission asetus
- Komission asetus
- Komission asetus
- Komission asetus
- Komission asetus
- Komission asetus
- Komission asetus

Kansallinen lainsäädäntö

Kokonaiskuva kansallisista lainsäädäntöehdotuksista

- Uusi laki rajat ylittävästä sähköisestä tunnistamisesta, sähköisistä luottamuspalveluista ja eurooppalaisesta digitaalisesta identiteetistä (nk. eIDAS-laki) (VM)
  - eIDAS-muutosasetusta täydentävä uusi sääntely
  - Tunnistuslaista siirretty olemassa oleva eIDAS-asetusta täydentävä sääntely
- Digitaalista henkilöllisyystodistusta koskeva lainsäädäntö (SM)
- Kansallisen vahvan sähköisen tunnistamisen turvallisuutta parantavat tunnistuslain muutokset (LVM)

Keskeiset ehdotukset: viranomaisten tehtävät

Digi- ja väestötietovirasto
henkilön perustiedot, lompakko, henkilöllisyyden linkittäminen

Liikenne- ja viestintävirasto
asiointipalvelujen rekisteri, valvonta, kansallinen sertifiointijärjestelmä

Poliisi
digitaalinen henkilöllisyystodistus

Patentti- ja rekisterihallitus
oikeushenkilön perustiedot

Keskeiset ehdotukset: kansallinen liikkumavara

- Lompakon taustajärjestelmien lähdekoodia ei tarvitsisi kaikissa tilanteissa luovuttaa (perusteena voisi olla esim. liikesalaisuus).
- Sähköisestä allekirjoituksesta voisi periä maksun, jos allekirjoitus tehdään ammatillisiin tarkoituksiin.
- Lompakon voisi ottaa itsenäisesti käyttöön 13 vuotta täyttänyt.
- Käyttäjä vastaa lompakon huolellisesta käytöstä eikä saa antaa lompakkoa toisen käyttöön.

Keskeiset ehdotukset: seuraamukset

- Luottamuspalvelun tarjoajille voidaan määrätä hallinnollinen seuraamusmaksu.
  - Perustuslakivaliokunta on antanut ehdotetuista hallinnollisista seuraamusmaksuista lausunnon (PeVL 32/2026 vp).

Keskeiset vaikutukset (1/2)

- Lompakko edistää käyttäjien mahdollisuuksia päättää entistä paremmin omien tietojen käytöstä ja tekee siitä läpinäkyvämpää.
- Lompakko on lähtökohtaisesti hyvin tietoturvallinen.
- Esityksessä ei ole ehdotettu resursointia lisämäärärahaesityksillä valtion talousarvioon 2026.
  - Täytäntöönpanosta vastaavien viranomaisten mukaan uusista tehtävistä aiheutuu tarpeita lisätä resursointia.
  - Resurssitarpeista saadaan kuitenkin kattavammin tietoa myöhemmin.

Keskeiset vaikutukset (2/2)

- Lompakon toteuttamisella on vaikutuksia tunnistuspalvelun tarjoajiin, mutta ne riippuvat lompakon käyttöönoton laajuudesta.
- Digi- ja väestötietoviraston asemaa ei pidetä ongelmallisena kilpailuoikeuden näkökulmasta.
  - Selvityksen mukaan yksityisen sektorin toimijat eivät ole tarjoamassa lompakkoa lähivuosina (*markkinapuute*).
  - Yksityisen sektorin mahdollisuus tarjota lompakoita säilyisi kuitenkin koko ajan Digi- ja väestötietoviraston rinnalla.